„Danskeren",

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,

udgivet af

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE

Blair, Nebr.

„Danskeren" udkommer hver Onsdag og Lørdag.

Pris pr. Aargang i De Forenede Stater $1.50; til Udlandet $2.00.

Bladet betales i Forskud. Bestilling, Betaling, Adresseforandring og alt andet angaaende Bladet adresseres:

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,

Blair, Nebr.

Redaktør: Harald Jensen.

Entered at the Post Office at Blair, Nebr., as second-class matter

Advertising Rates made known upon application.

„Danskeren"

bliver sendt til Subskribenter, indtil udtrykkelig Opsigelse modtages af Udgiverne og al Gæld er betalt, i Overensstemmelse med De Forenede Staters Postlove.

Naar Læserne henvender sig til Folk, der annoncerer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysninger om det annoncerede, bedes de altid omtale, at de saa Annoncementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

Missionsforedrag ved Missionsfesten i Bremen

den 15. Maj 1901.

Af T. Løgstrup.)

Da jeg kun har en kvart Time til min Raadighed og tilmed skal bevæge mig i et fremmed Sprog, foretrækker jeg af Hensyn til den højtærede Forsamling og for at undgaa Vidtløftigheder at benytte Papiret. Jeg taler hellere frit; det gør vi Danske i det hele taget.

Spørgsmaalet „Skadeserstatning for ødelagt Missionsejendom" er jo blevet særligt brændende ved Begivenhederne i Kina, og dets praktiske Løsning er i Gang rundt om. Saaledes fordre en Del amerikanske Missionsselskaber Erstatning af den kinesiske Regering, og det er ikke smaa Tal, det her drejer sig om, thi Presbyterianerne, som ere de billigste med deres Fordringer, kræve ca. 670,000, Wesleyanerne 803,000, Am. Board endog 1,756,000 Mark. Af det sidste Beløb ere 66,750 Mark Erstatning til to myrdede Missionærers Slægtninge. Er det nu Ret at kræve en saadan Skadeserstatning? Er det Pligt? Kan man overhovedet tage den, og i hvilken Udstrækning kan man tage den? For at besvare dette Spørgsmaal ville vi se paa 3 Ting:

1. Hvem voldte Tabene?
2. Hvem led Tabene?
3. Hvem skal bære Tabene?

1. Hvem voldte Tabene? De ere opstaaede under ganske særlige Omstændigheder, ikke under fredelige Forhold, men i, med og under Krigsomstændigheder er Tabene forvoldte, dels af private Personer, dels — og hovedsagelig — af selve den kinesiske Regering. Nu kunde man sige: Bærer den kinesiske Regering sig ad som Type, maa den tvinges til at aflevere Tyvekosterne. Men hertil maa atter siges: Fra Kinesernes Side er det hedensk Retortion overfor Uret fra kristne Nationers Side. Allerede dette gør det meget betænkeligt for Missionen at optræde Side om Side med Nationerne i deres Krav paa Erstatning.

Thi den Skadeserstatning, som Magterne fordre, er Blodpenge, og ethvert Krav paa Skadeserstatning under saadanne Forhold er uigenkaldelig draget ind paa verdsligt Omraade. Missionærerne kunne ikke komme og præsentere en Regning paa Skadeserstatning uden i Følge med Nationerne. Alt dette siger tydeligt: „Vestigia terrent". Ja, men er det ikke Uret for de Kristne ikke at hævde deres Ret? Paaberaabte Paulus sig ikke lejlighedsvis sin romerske Borgerret for ikke at lide Uret? Og er her ikke Tale om en ligefrem borgerlig Ret? Hjælper det ikke ogsaa Kristendommen, at Hedningerne faa at vide, at de ikke kunne stalte og valte, som de ville? Ved Fredsslutningen tildeles os en Ret, skulle vi ikke tage den og bruge den? Ja, her er altsaa det Principspørgsmaal, om Missionen bør søge Støtte hos den verdslige Magt, eller om den vil handle efter Mesterens Ord: „Lad dem beholde Kappen" (Matth. 5, 40), efter Pauli Ord: „Hvi lide I ikke hellere Uret" (1 Kor. 6, 7)? Missionen maa til det yderste vogte sig for at blive slaaet i Hartkorn med denne Verdens Riger og benytte enhver Lejlighed til at vise, at den har en anden Aand. Missionen er bleven draget ind i Krigen og Krigens Gang; dette kunde ikke undgaaes. Men naar Freden skal sluttes, maa Missionen vise sig som et Fredens Barn. Ingen Erstatning, ingen Blodpenge. Vi smaa kristne Nationer forstaa maaske dette bedre, fordi vi selv have lidt Uret. At tage Erstatning i Kompagni med Magterne vilde desuden være at bringe Kineserne en umoralsk Følelse af den udenlandske Missionærs Magt og Vælde, naar det gælder, og dette vilde være en skæbnesvanger Fejl, som ikke let genoprettes.

Desværre staa Missionærerne relativt begrænsede i den Sag, og deres Evne til at handle er relativ. Sætte Staterne Missionstabene paa Regning sammen med det øvrige, kan Missionen ikke forhindre det. Men opfordre dertil skal den ikke og heller ikke give det Bifald. Saa vidt det staar til Missionen maa den desavouere Vestmagtens Færd. Ingen Erstatning, intet Kompagni med Blodpenge.

2. Hvem led Tabene? Ja, de fordele sig paa 3 Hold: Missionærerne, de kristne Kinesere og de hedenske Kinesere. Missionærerne have lidt Tab dels paa deres egen private Ejendom, dels paa Missionens Ejendom. De kristne Kinesere have lidt Tab, dels ved Pengeafpresning, dels ved at miste Hus og Hjem, saa at mange ved uforskyldt Plyndring ere komne i den yderste Nød. Og hvad Hedninger angaa, da have dels Folk, som vare i Daabsundervisning, lidt Tab, fordi de kom ind under dette: „Saa jeg dig ikke i Urtegaarden med ham", dels have venligtsindede Folk, som stod i Forretningsforbindelse med Missionærerne, lidt Tab. Saaledes blev en Købmand, som opbevarede Penge for vore Sendebud, kastet i Fængsel, indtil han udleverede ikke alene disse, ca. 3000 Mark, men lige saa meget af sine egne Midler. Taler alt dette da ikke for at tage Erstatning?

Hvad Missionærernes Tab angaa, maa det gælde: De ere vore Tab. Hvad Missionærerne vinde derude (døbte og disses Bidrag til videre Mission) vinde de for Guds Menighed; men hvad de tabe derude, det Tab er ogsaa Menighedens. Det er Hovedaaren, som er ramt, ikke den enkelte Missionær. Hvad han lider af personlige Tab (Erindringer fra Venner og lignende) maa han selv bære; men alle andre Tab maa Menigheden bære. Overfor de døbtes Tab maa det erindres, at der lides altid timelige Tab ved at blive en Kristen. Guds Rige fører nu engang et Lidelsens Kors i sit Skjold og ikke en panseret Næve. „Det bør os igennem mange Trængsler at indgaa i Guds Rige" (Ap. G. 14, 22). Naar en Hindu bliver døbt, lider han ofte stort timeligt Tab, og det erstatter Missionen ham ikke. Saa bør der heller ikke tages for haardt paa at erstatte de stadelidte Kristne i Kina, som om det gjaldt at staffe dem alt igen. Vi maa ikke alene lide Tab for at vinde Kristus, men ogsaa for at holde fast ved Kristus. Men over for de døbtes Tab maa det gælde, at Kærligheden herhjemme skal stræbe at dække, hvad de Kristne have lidt og komme dem til Hjælp i deres Trængsel. Derved drages Menigheden ind under den Lov: „Naar eet Lem lider, lide alle Lemmerne med" (1 Kor. 12, 26). Derved faar Menigheden mere positiv Del i Missionstrængslerne, derved vokser Missionskærligheden. Og det er en Prædiken, som selv Hedningerne maa kunne forstaa. Nogen maatte indvende: Ja, men det fører til den Opfattelse, at der er alligevel Fordel ved at følge de fremmede Djævle, og den Slags Kristne ønske vi ikke. Dertil er at svare: Nej, Kineserne ville godt se, at de Kristne led først, fordi de bleve Kristne, men at de fremmede Kristne lade heller ikke i Nødens Stund deres kinesiske Brødre i Stikken. Derimod at tage Skadeserstatning paa Verdens Vis, det fører Hedningerne lige ind i den Mening, at der er timelig Binding forbunden med at blive Kristen. Der er himmelvid Forskel paa at ty til den stærkeres Ret og paa at hjælpes af Menighedens Barmhjertighed.

Men nu de venligtsindede Hedningers Tab. Bør en Mand som den nævnte have Hjælp? Utvivlsomt, kun ikke i den Form, at han har Krav paa fuld Erstatning eller bør have en saadan. Overhovedet kan det jo blive ham til Gavn, at han har lidt for Missionens Skyld. Er han af Sandhed, vil Sandheden i ham fremhjælpes derved. Han vil ikke blive vred paa Missionen for den Sags Skyld; thi han vil forstaa, at det er hans hedenske Landsmænd, som handlede ondt. Og andre Hedninger, som se, at man saaledes kan lide Tab ved at stille sig venligt til Missionen? Ja, ere de af Sandhed, ville de forstaa det samme; men de ville paa ingen Maade drages nærmere til Guds Rige ved at se, at den skadelidte fik Del i den Erstatning, som var aftvunget, ved at Politikerne kom og præsenterede en Missionsregning. Menighedens Kærlighed maa ogsaa overfor en saadan Mand træde hjælpende til.

3. Hvem skal bære Tabene? Naar Magterne aftrække Erstatning af Kina, hvem vil den da blive aftrævet? Vil den da blive aftrævet de rette Skyldige? I de fleste Tilfælde næppe; i mange Tilfælde vil det netop gaa ud over de uskyldige i Stedet for de skyldige, og saa gør den ondt værre. Atter dette viser, at det er bedst ikke at have med den Ting at skaffe. Eller: Den afkræves ikke enkelte Personer, men Kineserne som Helhed. Der er jo for Tiden Tale om, at Kina skal betale 280 Mill. Taels i 60 Aar, altsaa Slægtled skulle lide derunder, og Skatterne, som paalignes, ramme alle, uskyldige som skyldige. Tage Stormagterne saa til Eksempel Kystprovinserne eller opkræve Tolden som Garanti for Betalingen, saa er der ny Uret, ny Hindringer for Missionens Gang. Nej, hvordan vi vende og dreje det: Magternes Skadeserstatning er vævet sammen med Uret, og Missionen bør ikke have Lod eller Del deri. Vi kunne ikke forhindre Verden i at tage Blodpenge; men vi kunne holde os rene derfor ved at lade den kristne Kærlighed bære Tabene.

Ja, men naar nu saa mange andre Missioner som nævnt kræve Erstatning, skulle vi saa ikke for Enighedes Skyld gaa med. Nej, er det ondt, skulle vi ikke følge Mængden til det onde. Lad Påpisterne gøre, hvad de ville, ud fra deres verdensblandede Tankesæt; den protestantiske Mission burde protestere, om man dog kunde vække alle evangeliske Kristne til Besindelse.

Binding ved at tage Skadeserstatning i Kompagni med Magternes Blodpenge, vil blive Tab for Guds Rige; men at lide timelige Tab for Guds Riges Skyld vil bære aandelige Renter. Tabene ville blive en Binding for Guds Rige, idet vi her hjemme lide med dem, som derude ere i Lidelser for Guds Riges Skyld.

Summa: Det er ikke Ret, hverken for Gud eller Mennesker at kræve Skadeserstatning for ødelagt Missionsejendom og endnu mindre for myrdede Missionærer. Ingen Erstatning!

Et Mindeord

om

Biskop Gøtzsche.

(Af Wilh. Beck.)

Atter er en gammel Ven og en af Kirkens bedste Mænd bleven hjemkaldt. Den 24. Juni hensov pludseligt Ribe Biskop af en Hjertelammelse.

En gammel Ven kan jeg med rette kalde ham; thi vi var Venner fra vor tidligste Barndom og vedblev at være det til vor Alderdom.

Biggo Gøtzsches Fader var i en meget lang Aarrække Præst i Finderup (ved Slagelse) og saaledes Nabopræst til min Fader og dennes særdeles gode Ven, hvorfor vi to Drenge tidligt blev Legekammerater i Slagelse Latinskole, hvor vi fulgtes ad Klasse efter Klasse, indtil vi fulgtes ad til Universitetet i Efteraaret 1849. Og i Vinteren 1855 fulgtes vi ad til det grønne Bord for at blive teologiske Kandidater. Og saa fulgtes vi ad i Arbejdet for Guds Rige, og der har aldrig været noget, som har gjort Brud paa dette Følgeskab før nu, han blev hjemkaldt. Det maa ikke undre nogen, at jeg stiller „Vennen" frem først ved at omtale denne Mands Bortgang. Det gaar En altid nær, naar man er bleven gammel, at se Ens ældste Venner blive bortkaldt den ene efter den anden. Og desuden, en Ven — en virkelig Ven — er dog mere værd end en Biskop. Det synes at falde i mit Lod at se alle mine bedste Ungdomsvenner blive hjemkaldt, som om jeg skulde blive ene tilbage af den Flok. Derfor berører „Vennens" Bortgang mig saa meget.

Biggo Gøtzsche var et klart Hoved med en skarp Forstand og særlig kritisk Sands. Han var en dygtig Discipel i Skolen og gjorde altid gode Eksaminer. Han var en flittig Student, og vi, som kendte ham, anså ham som selvskreven til Egregie. Men her et Eksempel paa, hvor daarligt en Eksamination kan bringe et Menneskes Dygtighed for Dagen. Vi havde kort før vor Eksamen faaet en ny teologisk Professor, en velvillig, godmodig Mand, men som havde forvrøvlet sig saaledes i filosofisk Tænkemaade og Talemaade, at vi Studenter forstod ikke et Muk af, hvad han talte. Dagen efter, at Gøtzsche havde været til Eksamen, var jeg hos Professoren, som spurgte mig, hvordan vi var tilfredse med hans Eksamination, hvortil jeg svarede, at vi forstod ham ikke. Saa begyndte han at tale om Gøtzsche som En, der ingen Ting kunde; jeg sagde ham, at han ubetinget var den dygtigste af os alle sammen. „Ja, men han svarede jo intet paa mine Spørgsmaal", sagde Professoren, hvortil jeg kun kunde svare: „Gøtzsche svarer ikke paa noget, før han ved, hvad der er spurgt om." — Denne lille, ubetydelige Historie er betegnende for Biggo Gøtzsche; thi var der noget, som han absolut ikke indlod sig paa, saa var det Vrøvlet. Klar i sin Tankegang, forlangte han Klarhed i Tingene, dersom han skulde have med noget at gøre.

Men hvad der ikke ofte følges ad, fandt man saa forunderligt stønt hos ham, et saa velsignet, blødt og kærligt Sind, forenet med denne skarpe Forstand. Og dette bløde Sind udviklede sig bestandig stærkere med Aarene. Derfor var han saa god og kær en Ven. I det hele har hans Liv været under en stærk, men langsom Udvikling, som ofte vistnok har haft svært ved at arbejde sig frem, navnlig paa Grund af hans skarpe Forstand, som ikke kunde tage imod noget paa halvt. Som Barn og som ung havde han ligesom vi andre af hans jævnaldrende sikkert intet med Kristendom at gøre. Saa kom der nogle Aar, da vi kun saa lidt til hinanden, saa at jeg intet ved om hans Forhold til Guds Rige; men jeg tager næppe fejl, naar jeg siger, at han er streden langsomt og forsigtigt derind. Vist er det, at som Sognepræst i Fredericia stod han midt i Guds Folk, rækkende den indre Mission en ærlig tryggfast Haand. Det smukke Missionshus, som staar der, er jo hans Værk. Og det vedblev han som Biskop.

Der blev stor Glæde i den indre Missions Lejr, da hans Udnævnelse til Biskop 1895 blev bekendt. Det var første Gang, man havde taget saa meget Hensyn til den. Ligesom Skat Rørdam blev kaldet til Sjællands Bispestol efter de sjællandske Præsters Ønske, blev Biggo Gøtzsche kaldet til Ribe Bispestol efter Ønske af Stiftets Præster. Og den Glæde blev ikke skuffet siden. Den fra Fortiden nedarvede biskoppelige Fornemhed, som saa mange Biskopper have anset det nødvendigt at anskaffe sig, fik Gøtzsche aldrig fat i. Han vedblev at være den gamle, jævne, fordringsløse Præst, ogsaa som Biskop, ligesom han vedblev at tage virksom Del i den indre Missions Arbejde. Med Glæde deltog han i Missionsmøder, naar man bad ham derom, og det er vist ikke saa ganske lille et Antal Missionshuse, han har indviet. Han vil derfor blive haardt savnet i Ribe Stift, hvem han saa faar til Eftermand, medens det dog maa haabes, at man er velvillig og klog nok til at vælge en Mand, som nogenlunde vil og kan gaa i det samme Spor.

Biggo Gøtzsche, som er født 15. Januar 1833, havde haft følgende kirkelige Embeder: Fra 1861—68 var han Kateket i Fredericia, fra 1868—75 var han Sognepræst i Sæby og Gjershøj i Horns Herred paa Sjælland, og fra 1875—95 Sognepræst ved Mikaelis Kirke i Fredericia. Han var gift med en Datter af Herredsfoged Hjort i Høng, Finderup Sogn, Pauline Hjort, der er død for adskillige Aar siden. De efterlader sig mange Børn, blandt hvilke Gøtzsche havde den Glæde at se to som nogle af den levende Menigheds kæreste Præster, medens en tredie Søn efter sin Omvendelse valgte at gaa til Indien som Missionær i „Dansk Missionsselskabs" Tjeneste, for hvilket hans Fader jo var Formand.

I sit korte Bispedømmes Tid blev Biskop Gøtzsche stillet paa adskillig haard Prøve overfor vanskelige Forhold, som ingenlunde blev gjorte hans lettere ved Autoriteternes alt andet end hensynsfulde Optræden over for ham. To Gange stod han over for Vildmanden Brückers Affære, først da denne som Sognepræst forlangte Genoptagelse i Folkekirken som Valgmenighedspræst, hvilket uagtet alle de Krumspring, han gjorde for at undgaa at understrive den forlangte Erklæring, dog skete. Den Gang gav Biskoppen vist not for meget efter for sit gode, milde Sind; thi det synes dog klart, at Brücker aldrig burde være optaget i Folkekirken, før han havde understrevet den Erklæring, som Ministerium og Biskop havde sat som Betingelse derfor. — Saa kom Brückers Affære igen med hans vanvittige Drikfen sig fuld i Jesu Navn, som man skulde synes maatte være not til at gøre en Præst umulig i vor Kirke. Men ogsaa her løb det bløde af med Sejren, og Brücker sørgede for at forvrøvle Sagen saa grundigt, at han blev siddende midt i Vrøvlet og vrøvler formodentlig videre om sin Rus i Jesu Navn.

Saa kom Historien med Harboøre-Løjtnanten, hvor det vel nok kan siges, at Biskoppen stillede et temmeligt umuligt Forlangende til ham om selv at skulle oplæse Biskoppens Irettesættelse paa sin egen Prædikestol, medens det fornuftigste vilde have været, at Biskoppen havde holdt en Visitats der og klaret Sagen og endt med at give Løjtanten en ordentlig offentlig Irettesættelse i Kirken. Men dette indrømmet, maa det dog siges, at Biskoppen blev behandlet eller tilsidesat paa en saa hensynsløs Maade af Autoriteterne, at man maatte undres over, at han ikke stillede disse Valget mellem at afstedige ham eller Løjtnanten. Saa vilde Sagen hurtig være falden i Lave, som den burde. Men ogsaa denne Gang fik Gøtzsches milde, kærlige Sind Overmagten, han fandt sig i denne i høj Maade daarlige Behandling.

Ved en anden Lejlighed fandt vi ham som den karakterfulde, ærlige og frygtløse Mand. Det var i Anledning af Biskop Rørdams Bog om „Frelse og Fortabelse", da alle de andre Biskopper fremkom med en alt andet end fornuftig Erklæring, hvori de sjostede trolig i Sjællands Biskops Fodspor, som om de alle paa en Gang var bleven enige med ham i det Grundvæsentlige, hvilket de som bekendt ikke er. Da fremkom Biskop Gøtzsche med en Erklæring, klar og bestemt i Modsætning til de andre Biskoppers uklare og ubestemte Udtalelser. Denne Erklæring fra Ribe Biskop, som har staaet aftrykt har i Bladet, bragte stor Glæde iblandt Guds Folk, i det mindste inden for den indre Missions Lejr.

Gøtzsche var den indre Missions Mand og Biskop og de helliges Ven. Og saadan skal hans Navn bevares i taknemlig Erindring blandt os.

Danmark gennem Kikkert.

En bekendt amerikansk Journalist om Danmark.

(Fortsat.)

København, Juni 25. — Danskerne er et gæstfrit, elskværdigt, ædrueligt og — ikke at forglemme — fornøjelsessygt Folk. Der drikkes umaadelige Kvantumer af Øl, men forholdsvis kun lidt af stærkere Dritte. Man kan købe Øl alle Vegne; men Whiskey og andre distillerede Drikke er sjældnere, og kan kun faas i Kaffeerne. Danmarks største Filantrop og populæreste Mand er en Brygger, for hvis Patriotisme der foreligger Vidnesbyrd paa næsten ethvert Omraade. Han har grundlagt Kunstsamlinger og Musæer, har genopbygget gamle Paladser og oprettet Skoler, opreist Statuer paa de offentlige Torve, forstønnet Parkerne o. s. v. Han er Ejer af værdifulde Samlinger af historiske Mindesmærker og Malerier. Denne Mand, Carl Jakobsen den ældre, er en Bondeson. Han begyndte som Arbejdsmand i et Bryggeri og blev den rigeste Mand i Danmark. Hans Søn, Carl Jakobsen den anden er lige saa gavmild og populær som Faderen, og han „laver Penge" lige saa hurtigt som denne.

Man ser altsaa, at disse Mænds Indtægter, der nærmest tages fra Folket, gennem offentlig Velgørenhed igen tilflyder det samme Folk. Og Navnet Carl Jakobsen vil altid blive bevaret i ærefuld Erindring, siden han, som faa, har bidraget til sine Landsmænds Gavn og Glæde og til sit Lands Forstønnelse og Hæder.

* * *

Sommerdagene er lange, men faa, og Folk benytter dem med saa meget større Iver efter den lange, kolde, stormfulde Vinter, der karakteriserer dette Klima. De tilbringe saa meget af Tiden som muligt i Friluft, og her er en Mangfoldighed af Tilholdssteder, i Parkerne og Promenadestrøgene i Byen, i Skovene omkring Byen, eller paa Vandet, der omgiver de mange smaa Øer og Halvøer, der gaar under Navn af Danmark. Der er ingen Ende paa Antallet af gamle Paladser, der er bleven ombannet til Musæer og offentlige Parke i kort Afstand fra hverandre, og Beboerne af Fattigkvartererne strømmer skarevis derud efter endt Arbejdstid om Aftenen, og nyder tre—fire Timers Tusmørke - Fornøjelse før Sengetid.

Danskerne er et religiøst Folk, men betragte, ligesom Tyskerne, Søndagen som en Dag for Fornøjelse, saavel som Gudstilbedelse, og om Søndagene kan man se Skarer strømme fra Kirkerne, saa snart Velsignelsen er lyst, og med Madkurven paa Armen, Kone og Børn bag efter, hale af Sted ud til Skovene eller Parkerne. Der tilbringe de saa Resten af Søndagen og nyder Livet paa bedste Maade med at strække sig i Græsset, spille Kort, sladre og drikke Øl paa Kafeerne.

* * *

Forhen var Byen omgiven af Fæstningsmur og Voldgrave; men Murene er blevne sløjfede i disse Fredens og Overflødighedens Dage, og omgive nu den gamle Del af Byen i Form af Parker og Spadseregange. Søerne forbindes overalt ved Kanaler, der til enhver Tid gennemfares af elektriske Færgebaade, og alle og enhver kan forlyste sig med en Sejltur, da Taksten er saa overmaade billig.

* * *

Køben havnernes Forlystelsessted er en Have kaldet Tivoli. Fra Kl. 4 Morgen til efter Midnat ser man Folk af alle Klasser og Rangstiger forlyste sig under Træernes grønne Kroner. Det er en „demokratist" Forsamling; alle besøgende blive behandlet paa samme Maade. Aristokratiet sammen med Borgerstanden sidder Side om Side med Arbejdsmanden fra Byen og Bonden fra Landet, og nyde det lige saa varierede Program. Selve Kongen og Medlemmer af den kongelige Familie regnes blandt Stamgæsterne. De kommer saa ofte og er saa godt kendt, at de ikke tiltrækker videre Opmærksomhed, undtagen for den dem viste skyldige Høflighed. Bonden og Bankøren letter begge paa Hatten, naar Kongen eller en af de kongelige Prinser eller Prinsesser passerer. Men Tronarvingen puffer gemytlig Tjenestepigerne og deres Soldaterelskere i Siden, mens han iagttager Pantominerne eller Fyrværkeriet.

Der er en Overflødighed af Musik fra Kl. 4 Morgen til efter Midnat, og paa Helligdage er der Adgang lige til Morgen. Man kan her høre enhver Slags Musik, lige fra Cancanernes letsindige Arier til de svære klassiske Kompositioner af tyske og danske Mestre. Akrobater og Athleter, Liniedansere og Dyretæmmere, Jonglører, Klovne, Trapezkunstnere og Luftskippere fremvise deres Kunst paa forskellige Steder, og Folk styrter fra Karusellerne og Rutschebanerne afsted for at se paa Fyrværkerierne.

Alle Forestillinger gaar for sig i fri Luft med Undtagelse af den klassiske Musik, der udføres af det kongelige Orkester eller af dygtige Virtuoser, der understøttes af Regeringen og bidrage til Landets Musiklitteratur ved klassiske Kompositioner. Danmark har adskillige dygtige Komponister, og det er ogsaa en Del af det omtalte Orkesters Arbejde, at opmuntre og hjælpe Udviklingen af lokalt Talent.

Om Lørdagen er det Forstaaelsen, at Programmet indeholder Rariteter af en eller anden Slags, deriblandt Kompositioner af et hjemligt Kunstnerærme, saa den Dag hvælver Glaskuplen sig over en Forsamling Kunstkritikere, -kendere og -elskere, medens Øllet, der aldrig mangler nogen Steder, ogsaa her flyder i Strømme, og stadfæster det allerede sagte, at Danskerne og Øllet udgør en Enhed.

* * *

København er en renlig By. Følge en meget gammel Skik skal hver Mand „feje for sin egen Dør" d. v. f.: skal sørge for, at Fortovet og Gaden foran hans Hus bliver fejet flere Gange om Dagen, og som en Følge af Folks medfødte Renlighedssans er de mest befærdede Gader saa rene som en Hollænder-Mutters Køkkengulv. Torvene og Parkerne bliver holdt rene af Ladegaardslemmerne og Fangerne, der hver Morgen marcherer af Sted i Afdelinger, hver med sin Kost, Vandkande og Skovl.

* * *

Her er en Mulighed for Chicago. Hvad skulde være i Vejen for, at Beboerne af „Bridewell" og Fængslerne holdt Gaderne rene. — Hvorfor ikke pure Beboerne af Politistationen og Arresten ud af Sengen hver Morgen, og sætte dem til at arbejde, før deres Sag skal frem i Retten, saaledes som her i Danmark. Her maa baade Mænd og Kvinder fortjene deres Frokost, og enhver der tilbringer en Nat i Arresten, maa tage en gavnlig Motion i den friske Luft, før han bliver kaldt op for at give sit „skyldig" eller „ikke skyldig" til Anklagen imod ham. Løsgængere og tidligere straffede Personer bliver holdt til Arbejde hele Dagen. Hvis en Fange bliver dømt til fem Dages eller en Uges Arrest for Drukkenskab, uordentlig Opførsel eller Rapseri, er han eller hun — som det nu træffer sig — sat til at holde Gangen og Fortovene i og rundt Fængslet rene og ellers hjælpe til med alt forefaldende Arbejde.

Resultatet af saadanne Reglementer kan man let tænke sig. Saadant offentlig Arbejde er i højeste Grad ubehageligt for den ellers stiftelige Borger, og følgelig er Politiets Arbejde langt lettere end det ellers vilde være.

* * *

København har et udmærket Sporvognssystem, med rene komfortable Vogne, der naar ud til alle Dele af Byen.

Privilegiet paa Sporvogne udrinder om nogle faa Aar, og Sporene vil da blive Byens Ejendom.

* * *

Der er mange og udmærkede Skoler. Skolegangen er tvungen for Børn mellem 7 og 14 Aar i 7 Maaneder af Aaret. Skolegangen er fri op til, hvad vi kalder Højskolegraden, saa skal der betales Skolepenge. Det er kun